

**KAJAANIN
LUKIO**

Hakuopas **2021**

www.kajaaninlukio.fi

Kajaanin lukio

postiosoite: Vuorikatu 2, 87100 Kajaani
www.kajaaninlukio.fi

Lukion kanslia puh. 044 797 0822
toimisto@kajaaninlukio.fi

Opinto-ohjaaja puh. 044 710 0320
satu.kemppainen@kajaaninlukio.fi

Opinto-ohjaaja puh. 044 710 1205
anne.parkkari-karppinen@kajaaninlukio.fi

Kajaanin lukion lukuvuoden 2021–22 työ- ja loma-ajat

syyslukukausi	ti 10.8.2021–ti 21.12.2021
kevätlukukausi	ma 10.1.2022–la 4.6.2022
syysloma	vko 42, 18.–24.10.2021
joululoma	22.12.2021–9.1.2022
talviloma	vko 10, 7.–13.3.2022
pääsiäisloma	15.–18.4.2022

1. Hyvä peruskoulun päättävä nuori	5
2. Ydinasioita lukio-opiskelusta	6
Opiskelu lukiossa	6
Periodit	6
Opintojaksot	6
Arviointi	6
Itsenäinen opiskelu	6
Ylioppilastutkinto	7
3. Opintojen suunnittelu	7
Opintojen suunnittelu lukioon hakiessasi	7
Maahanmuuttajat ja vieraskieliset opiskelijat	7
Opintojen suunnittelu lukiossa ollessasi	7
Opintosuunnitelman muuttaminen lukiossa	7
4. Mahdollisuus yksilöllisiin painotuksiin	8
Kajaanin lukion tuntijako	9
Musiikkilinja (erityinen koulutustehtävä)	11
Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia	12
5. Opinto-ohjaus	13
6. Muiden opintojen hyväksiluku	13
7. Muu toiminta	13
Opiskelijakunta	13
Tutortoiminta	13
Kansainvälinen toiminta	13
Kirjasto	13
Vapaa-ajan toiminta	13
8. Tukea opiskeluun	14
Opiskeluterveydenhuolto	14
Koulumatkatuki	14
Opintoraha	14
Asumistuki	14
Opintolainan valtiontakaus	14
Opiskelija-asunnot	14
Opiskelijan hyvinvointipalvelut	14
Ruokailu	15
Opiskeluvälineet	15
Tietotekniset taidot	15

9. Kajaanin lukioon hakeminen	16
Pääsyvaatimukset	16
Haku aika ja hakuohje	16
Lukion ainevalintakortin ja Opiskelijan tiedot	
-lomakkeen täyttäminen ja palautus	17
Pääsykoe musiikkilinjalle	17
Opiskelijavalinnan tulokset	17
Lukiopaikan vastaanottaminen	17
10. 1. vuoden opiskelijoille tarjottavat opinnot	18
Äidinkieli ja kirjallisuus: suomi äidinkielenä,	
suomi toisena kielenä	18
Englanti, A1-kieli	18
Ruotsi, B1-kieli	19
Saksa, ranska, venäjä, espanja B2- ja B3-kieli	19
Matematiikka	20
Biologia	20
Maantiede	21
Fysiikka	21
Kemia	21
Filosofia	21
Psykologia	21
Historia	22
Yhteiskuntaoppi	22
Uskonto (evangelisluterilainen)	22
Uskonto (ortodoksinen)	23
Elämäkatsomustieto	23
Terveystieto	23
Liikunta	23
Musiikki, yleinen	24
Musiikkilinja (erityinen koulutustehtävä)	24
Kuvataide	25
Opinto-ohjaus	25
Koulukohtaiset opinnot	26
Draama	26
Teknologia	26
Yrittäjyys ja työelämä	26

Taulukko kurssivalintojen suunnittelua varten

1. Hyvä peruskoulun päättävä nuori

Olet tekemässä päätöstä tulevasta jatko-opiskelupaikastasi. Lukio tarjoaa opiskelijalle laajan yleissivistyksen. Lisäksi se antaa vankan pohjan jatko-opintoihin yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa ja ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelu on tulevaisuuteen sijoittamista.

Kajaanin lukion opintotarjonta mahdollistaa monipuoliset valinnat eri oppiaineissa: äidinkielessä, kielissä, matematiikassa, ympäristö- ja luonnontieteissä, katsomusaineissa, humanistis-yhteiskunnallisissa tieteissä, taito- ja taideaineissa sekä draamassa.

Kajaanin lukiossa voit opiskella yleislinjalla tai musiikkilinjalla (erityinen koulutustehtävä). Oppilaitoksen monipuolisuutta vahvistavat kansainväliset yhteydet ja projektit sekä yhteistyö korkeakoulujen kanssa.

Kajaanin lukion opetustarjonta suunnitellaan siten, että voit rakentaa eri oppiaineista mieleisesi opintokokonaisuuden. Tavoitteena on, että laatimasi opintopolku tukee vahvuuksiesi löytymistä ja kehittymistä ja auttaa sinua valitsemaan tulevan koulutus- ja ammattiurasi.

Tämä on yleisopas, joka johdattaa sinut ensimmäisen vuoden lukio-opintoihin. Oppaan luettuasi sinulle saattaa jäädä vielä monia avoimia kysymyksiä. Ongelmakohtissa saat apua perusopetuksen opinto-ohjaajalta tai lukion henkilöstöltä, ja syksyllä sinua opastavat lukion ryhmänohjaajat, opinto-ohjaajat ja tutorit sekä koko henkilökunta.

Ensimmäisenä koulupäivänä sinulle jaetaan opinto-opas, jossa on esitely opiskeluohjeet sekä opiskelun kannalta tärkeitä aikataulutietoja.

Tervetuloa opiskelemaan Kajaanin lukioon!

2. Ydinasioita lukio-opiskelusta

Opiskelu lukiossa

Lukiossa jokaisella opiskelijalla on yksilöllinen opinto-ohjelma eli opiskelua koskeva suunnitelma. Etenet omaan tahtiisi opinto-ohjelmasi mukaisesti. Voit suorittaa lukion 2–4 vuodessa. Tavallisin opiskeluaika on kolme vuotta. Opiskelujesi edetessä voit tarkistaa ja muuttaa opinto-ohjelmasi tarvittaessa.

Ensimmäisen opintovuoden työjärjestys on valmiina. Opiskelusi alussa tarkastat lukuvuodelle valitut opinnot ohjatusti oman ryhmänohjaajan ja opinto-ohjaajan avustuksella ja teet mahdolliset muutokset.

Periodit

Kouluvuosi jakaantuu viiteen periodiin, joissa jokaisessa opiskelijalla on erilainen työjärjestys. Yhdessä periodissa opiskelet keskimäärin kuutta – seitsemää ainetta. Periodin pituus on noin seitsemän viikkoa.

Periodi päättyy arviointiviikkoon ja arviointi annetaan kunkin opintojakson jälkeen.

Opintojaksot

Lukio-opintojen laajuus lasketaan opintopisteissä ja opintojaksoissa. Koko lukion oppimäärään sisältyy vähintään 150 opintopistettä.

Kukin oppiaine koostuu opintojaksoista. Opintojaksojen laajuus on 1–4 opintopistettä, yleisimmin kaksi opintopistettä. Kahden opintopisteen opintojaksoon kuuluu noin 38 tuntia opetusta = noin 18–20 oppituntia.

Opintojaksojen määrä vaihtelee oppiaineittain. Opintojakso opiskellaan yleensä keskitetysti yhden periodin aikana, jolloin tätä oppiainetta on kolme 75 minuutin oppituntia viikossa. Li-

kunta ja opinto-ohjaus on hajautettu kahteen periodiin. Kahta opintopistettä laajemmat opintojaksot jakautuvat yleensä kahden periodin ajalle.

Lukio-opiskelu koostuu pakollisista ja valinnaisista opinnoista.

Pakollisten opintojen määrä on 94–102 opintopistettä sen mukaan, valitseeko opiskelija pitkän vai lyhyen matematiikan.

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot ovat pakollisiin opintoihin liittyviä valinnaisia opintojaksoja. Niitä opiskelijan on sisällytettävä opinto-ohjelmaansa vähintään 20 opintopistettä.

Muut valinnaiset opinnot ovat koulukohtaisia.

Arviointi

Jokainen opintojakso arvioidaan itsenäisesti muista saman aineen opinnoista riippumatta.

Opintojakson arviointi voi perustua kirjallisiin kokeisiin, opiskelijoiden tuotoksiin ja suullisiin näyttöihin sekä opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin että opiskelijoiden itsearviointiin.

Opintojakso voidaan arvioida myös ilman koetta, muiden näyttöjen perusteella. Opintojaksot arvioidaan numeroin tai suoritusmerkinnällä.

Jokainen opiskeltu pakollinen ja valtakunnallinen valinnainen opintojakso on mukana oppiaineen päättöarvosanassa. Muita valinnaisia opintojaksoja voidaan pitää arvosanaan vaikuttavana lisänäyttönä.

Itsenäinen opiskelu

Voit suorittaa lukion opintojaksoja myös itsenäisesti verkossa opiskellen opettajan antamien ohjeiden mukaan.

Ylioppilastutkinto

Lukio päättyy sähköiseen ylioppilastutkintoon, joka järjestetään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä. Voit suorittaa ylioppilastutkinnon yhdellä kertaa tai hajauttaa sen enintään kolmeen peräkkäiseen tutkintokertaan.

Kaikista pakollisista ja valtakunnalliseen tuntijakoon merkityistä valinnaisista opinnoista muodostuu lukion valtakunnallinen oppimääräkokonaisuus, johon ylioppilastutkinto perustuu.

Lisätietoja www.ylioppilastutkinto.fi.

3. Opintojen suunnittelu

Opintojen suunnittelu lukioon hakiessasi

Pystyäksesi heti alusta alkaen valitsemaan tarvitsemiasi oppiaineita opinto-ohjelmaasi mieti tulevaisuuttasi lukio-opintojen jälkeen. Minne mahdollisesti haluaisit opiskelemaan, minkälaisia valmiuksia sinulla siinä vaiheessa pitäisi olla, pitäisikö sinun valita jokin uusi oppiaine opinto-ohjelmaasi (esim. lyhyt kieli) tai pitäisikö sinun opiskella jossakin oppiaineessa mahdollisimman laaja oppimäärä?

Keskustele opinto-ohjaajasi ohjauksessa jatko-opintoja koskevista suunnitelmistasi ennen ainevalintojen tekemistä.

Maahanmuuttajat ja vieraskieliset opiskelijat

Vieraskieliset opiskelijat opiskelevat oppiainetta äidinkieli ja kirjallisuus joko suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän (S2) tai suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opiskelu tapahtuu yhdysryhmissä.

Jos valitset S2-oppimäärän, sinun on viranomaistodistuksella (maistraatis-ta) osoitettava, että äidinkielesi on muu kuin suomi. S2-opiskelijat voivat kirjoittaa ylioppilaskirjoituksissa suomi toisena kielenä -kokeen tai äidin-kielen (suomi äidinkielenä) kokeen.

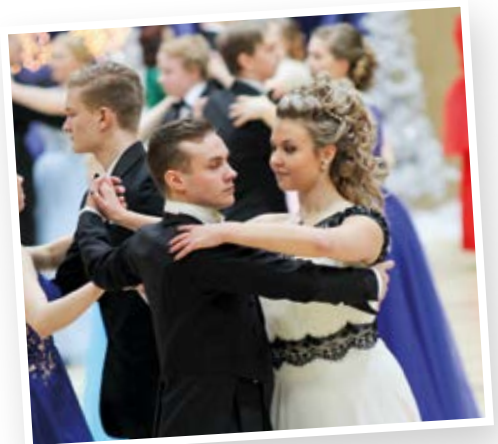
Opintojen suunnittelu lukiossa ollessasi

Ensimmäisen opintovuoden työjärjestys tehdään sinulle valmiiksi ainevalintojesi perusteella.

Ensimmäisen opintovuoden aikana laadit opinto-ohjaajan tuella henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman. Opinto-ohjaustunneilla keskustellaan ylioppilastutkinnon kirjoitusaineiden valinnasta ja tutkinnon hajauttamisesta. Lukuvuosittain teet opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajan ohjauksessa seuraavan vuoden opintojaksovalinnat.

Opintosuunnitelman muuttaminen lukiossa

Lukuvuoden aikana voit tarpeen vaatiessa tehdä opiskelusuunnitelmaasi muutoksia neuvottelemalla opinto-ohjaajan kanssa.

4. Mahdollisuus yksilöllisiin painotuksiin

Opiskelija voi suuntautua opiskelussaan yksilöllisesti valinnaisten opintojensa kautta. Suuntautuminen on hyödyllistä jatko-opintojen, työelämän ja harrastusten kannalta.

**Opiskelusuunnitelma
vähintään 150 op.**

Äidinkieli ja kirjallisuus

- suomi äidinkielenä
- suomi toisena kielenä

Toinen kotimainen kieli

Vieraat kielet

- englanti
- saksa
- ranska
- venäjä
- espanja

Matematiikka

Ympäristö- ja luonnontieteet

- biologia
- maantiede
- fysiikka
- kemia

Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet

- filosofia
- psykologia
- historia
- yhteiskuntaoppi

Uskonto/elämänkatsomustieto

Terveystieto

Taito- ja taideaineet

- liikunta
- musiikki
- kuvataide

Opinto-ohjaus

Temaattiset opinnot

Koulukohtaiset opinnot esim.

- draama
- kansainvälisyys
- opiskelijakunta
- teknologia
- tutortoiminta
- yrittäjyys ja työelämä

Kajaanin lukion tuntijako

Oppiaine	Valtakunnalliset opinnot / opintopistettä		Muut valinnaiset opinnot / opintopistettä	Opintoja yhteensä / opintopistettä
	Pakolliset opinnot	Valinnaiset opinnot		
Äidinkieli ja kirjallisuus				
Suomi äidinkielenä	12	6	8	26
Suomi toisena kielenä	12	6	4	22
Vieraat kielet				
Englanti, A1	12	4	8	24
Toinen kotimainen kieli				
Ruotsi, B1	10	4	4	18
Lyhyet kielet				
Saksa, B2		16	2	18
Ranska, B2		16	2	18
Venäjä, B2		16	2	18
Saksa, B3		16	2	18
Ranska, B3		16	2	18
Venäjä, B3		16	2	18
Espanja, B3		16		16
Matematiikka				
Lyhyt oppimäärä	2+10	4	2	18
Pitkä oppimäärä	2+18	6	4	30
Ympäristö ja luonnontieteet				
Biologia	4	6	3	13
Maantiede	2	6	1	9
Fysiikka	2	12	6	20
Kemia	2	8	4	14
Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet				
Filosofia	4	4	3	11
Psykologia	2	8	9	19
Historia	6	6	7	19
Yhteiskuntaoppi	6	2	5	13
Uskonto/ elämäkatsomustieto				
Uskonto, ev.lut.	4	8	3	15
Uskonto, ort.	4	8		12
Elämäkatsomustieto	4	8		12

Oppiaine	Valtakunnalliset opinnot / opintopistettä		Muut valinnaiset opinnot / opintopistettä	Opintoja yhteensä / opintopistettä
	Pakolliset opinnot	Valinnaiset opinnot		
Terveystieto	2	4	2	8
Taito- ja taideaineet				
Liikunta	4	6	18	28
Musiikki	2-4	4	26	34
-taidelinja	10		62	72
Kuvataide	2-4	4	20	28
Opinto-ohjaus	4		2	6
Temaattiset opinnot		6		6
Valtakunnalliset lukiodiplomit			16	16
Muita				
- Draama			6	6
- Kansainvälinen yhteistoiminta			4	4
- Opiskelijakuntatoiminta			2	2
- Teknologia			6	6
- Tutortoiminta			2	2
- Yrittäjyys- ja työelämä			6	6
- Muualla opiskellut opinnot				

Kajaanin lukion kieliohjelma:

A1-kieli: englanti

A2-kieli: perusopetuksen 5. luokalla alkava kieli: saksa, ranska ja venäjä

B1-kieli: ruotsi

B2-kieli: perusopetuksen 8. luokalla alkava kieli: saksa, ranska ja venäjä.

B3-kieli: lukiossa alkava valinnainen kieli: saksa, ranska, venäjä, espanja

Lukuvuosittain voidaan tarjota vain osa valinnaisista opinnoista. Muiden valinnaisten opintojen määrä saattaa myöhemmin muuttua taulukossa esitetystä.

Opintojaksot toteutetaan opiskelijoiden valintojen perusteella.

Musiikkilinja (erityinen koulutustehtävä)

Opinnot

Kajaanin lukion musiikkilinjalla kehität omaa erikoisosaamistasi valitsemallasi tavalla. Niin teoria-aineet kuin solistiset opinnotkin antavat pohjan jatko-opinnoille. Solistisena aineena voit opiskella omaa instrumenttia, laulua tai lukiolta saatua sivuinstrumenttia (saksofoni, trumpetti, pasuuna).

Musiikkilinjan solistisen suuntautumisvaihtoehdon rinnalla on musiikin teknologia-suuntautumisvaihtoehto. Teknolinja tarjoaa mahdollisuuden opiskella äänentoistoa ja äänitysteknologiaa. Musiikkilinjan tiloissa on huippuvarusteltu teknoluokka ja studio.

Orkesteri

Lukiossa on kaikille yhteistä orkesteritoimintaa ja bändejä. Orkesterissa voit soittaa omaa instrumenttia tai halutessasi sivuinstrumenttia. Orkesteri esiintyy musiikkilinjan konserteissa ja lukion juhlissa sekä pyynnöstä myös muualla.

Kuoro

Oppilaitoksessa toimii myös kuoro ja erilaisia lauluyhtyeitä. Kuorotoiminnalla on pitkät perinteet Kajaanissa aina Linnan lukion ajoilta. Kuorolla on koulun juhlien lisäksi perinteiset konsertit jouluna ja keväällä.

Produktiot

Musiikkilinjalaiset ovat mukana toteuttamassa erilaisia produktioita yhteistyössä esim. Kajaanin kaupunginteatterin, lukion draamaopiskelijoiden ja Kajaanin seurakunnan kanssa. Produktioita ovat olleet mm. rock-musikaali Häräntappoase, rock-revvy Romuna, Aika hyvä -sketsejä ja musiikkia, Anna Palaa -runoshow, Silta-musikaali ja viimeisimpänä seurakunnan kanssa yhteistyössä tehty Aulas-musiikkinäytelmä.

Musiikkilinjan opinto-ohjelmasi pitää sisältää **vähintään 24 opintopistettä** ai-neopintoja seuraavasti:

- 5 pakollista musiikkilinjan opintojaksoa ja
- vähintään 2 kuoro-opintojaksoa ja
- vähintään 2 orkesteriopintojaksoa ja
- vähintään 3 valinnaista musiikkilinjan opintojaksoa.

HUOM!

Lisäksi musiikkilinjalainen opiskelee 1–2 valtakunnallista pakollista musiikin opintojaksoa ja 1–2 valtakunnallista pakollista kuvataiteen opintojaksoa (yhteensä 3 valtakunnallista pakollista opintojaksoa).

Musiikkia painottavana opiskelijana olet oikeutettu halutessasi **vähentämään** valtakunnallisessa tuntijaossa säädetyistä **pakollisten opintojen** määristä yhteensä 16 opintopistettä. Sinun tulee kuitenkin suorittaa **vähintään puolet luki-on jokaisen pakollisen oppiaineen pakollisista opinnoista.**

Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia

Vuokatti-Ruka Urheiluakatemiassa voit yhdistää lukio-opiskelun ja huippu-urheilun. Urheilijoiden on mahdollista hakea Vuokatti-Ruka Urheiluakatemian valmennusryhmiin ja osallistua lajivalmennukseen oman työjärjestyksen puitteissa. Urheiluharjoitukset pidetään kolme kertaa viikossa koulupäivän aikana. Kajaanissa akatemialajeina ovat jalkapallo, jääkiekko, kilpa-aerobic, salibandy, tanssi ja yleisurheilu. Lisäksi muiden urheilulajien urheilijoita voidaan valita tapauskohtaisesti.

Harjoituspaikkoina ovat Kajaanihalli, Vimpelinlaakson urheilukeskus, pallohalli, Kajaanin liikuntapuisto, Kajaanin jäähalli, Kajaani Dancen harjoitustilat ja Kajaani Gymnasticsin sali. Harjoituspaikat sijaitsevat lukion välittömässä läheisyydessä.

Vuokatti-Ruka Urheiluakatemiaan haetaan netissä www.opintopolku.fi.

Lukiohaku tapahtuu siis Kajaanin lukioon Opintopolun kautta. Hakijan on täytettävä myös erillinen urheilijatietolomake, joka toimitetaan 23.3.2021 klo 15.00 mennessä osoitteeseen: Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos, Haku-toimisto, Opintie 3, OPPI 4, 87100 Kajaani.

Hakijat kutsutaan lajikohtaiseen pääsykokeeseen huhti-toukokuussa.

Lisätietoja ja urheilijatietolomake löytyvät sivuilta:
www.vuokattirukaurheiluakatemia.fi.

5. Opinto-ohjaus

Saat lukiossa ohjausta opiskelusi ja oppimisesi tueksi. Ohjaus on sekä luokkamuotoista että henkilökohtaista. Ohjaukseen osallistuvat rehtori, opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja ja eri aineiden opettajat. Ohjaus auttaa sinua suunnittelemaan omaa opinto-ohjelmaasi ja tukee sinua opiskelusi eri vaiheissa. Opinto-ohjaaja auttaa myös jatkokoulutusta ja elämänuraa koskeissa suunnitelmissasi ja valinnoissasi. Lukio-opintojen aikana laadit henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

6. Muiden opintojen hyväksiluku

Muiden oppilaitosten ja yhteistyötahojen tarjoamia opintoja voidaan hyväksilukea lukio-opintoihin. Tällaisia voivat olla korkeakoulujen tutustumisopinnot tai erityisosaamisesi tai harrastuksiisi liittyvät opinnot, kuten isoskoulutus.

Muissa oppilaitoksissa suoritettut opinnot voivat olla hyödyllisiä myös uravalinnan kannalta. Opintojen hyväksilukemisesta lukion kursseiksi päättää rehtori.

7. Muu toiminta

Opiskelijakunta

Opiskelijakunnan jäseniä ovat kaikki opiskelijat. Opiskelijakuntatoiminnan tarkoituksena on edistää koulun viihtyisyyttä ja toimia yhteistyöelimenä.

Tutortoiminta

Opiskelijatutoroinnissa vanhempi opiskelija auttaa nuorempaa opiskeluun liittyvissä asioissa. Lukuvuoden alussa tutorit tutustuttavat sinut lukiorakennukseen ja opastavat sinua lukion aloitukseen liittyvissä asioissa.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisistä ystävyyskoulu- ja opintomatkoista tiedotetaan vuosittain. Lukiossamme opiskelee kansainvälisiä vaihto-opiskelijoita lukuvuosittain.

Kirjasto

Lukiomme kirjastosta voit lainata kaunokirjallisuutta monella kielellä, sarjakuvia, eri alojen tietokirjallisuutta ja sanakirjoja itsepalveluperiaatteella. Kirjasto on aina auki ja tarkoitettu hiljaiseen työskentelyyn, joten siellä on mukava tehdä läksyjä ja lukea kokeisiin tai rauhoittua hyppytunneilla.

Tervetuloa lukemaan ja opiskelemaan!

Vapaa-ajan toiminta

Opiskelijat voivat varata bändiluokkaa omatoimiseen harjoitteluun, ja heillä on mahdollisuus käyttää liikuntasalia ja erilaisia liikuntavälineitä välituntien aikana ja koulun jälkeen. Sopimuksen mukaan lukion tiloja voi käyttää muihinkin toimintoihin.

8. Tukea opiskeluun

Tavoitteenamme on antaa opiskelijalle mahdollisuus opiskella täysipainoisesti ja siirtyä valmistumisen jälkeen jatko-opintoihin. Ohjauksella ja tuella autamme sinua kokonaisvaltaisessa kehittämisessä opiskelijana ja ihmisenä. Henkilökunnaltamme saat tukea ja tietoa opintojen suunnittelusta, opiskelijan hyvinvoinnin tukemisesta, asumisesta, terveydenhoidosta ja monesta muusta asiasta.

Opiskeluterveydenhuolto

Kajaanin lukion terveydenhoitajan vastaanotto sijaitsee opiskeluterveysyksikkö VITALissa, Ketunpolku 1 (Tieto 1), Kajaani.

Terveydenhoitaja kutsuu ensimmäisen vuoden opiskelijat terveystarkastukseen lukuvuoden aikana ja lääkärin vastaanotolle pääsee terveydenhoitajan kautta.

Terveyskeskuksen hammashoitolat antavat hammashoitoa kaikille opiskelijoille kotipaikkakunnasta riippumatta.

Kajaanin lukion alueet, tilat ja tilaisuudet ovat savuttomia ja kaikkien tupakkatuotteiden käyttö on kielletty. Savuttomuus koskee kaikkia opiskelijoita, henkilökuntaa ja vierailijoita. Oppilaitoksemme henkilöstö ja terveydenhoitaja tukevat opiskelijoita tupakkoinnin lopettamisessa.

Koulumatkatuki

Voit saada tukea Kelalta päivittäisiin koulumatkoihin. Lisätietoa koulumatkatuen ehdoista ja määrästä löydät Kelan sivuilta www.kela.fi.

Koulumatkatukea haet lukiolta tai Kelan nettisivuilta saatavalla lomakkeella opiskelun alkaessa. Lomake palautetaan lukion toimistosihteerille. Hän antaa bussilipun ostamista varten ostotodistuksen.

Opintoraha

Voit saada opintoihisi opintorahaa seuraavasta kuukaudesta lukien, jona täytät 17 vuotta. Opintorahan suuruuteen vaikuttavat ikä, asumismuoto ja vanhempien tulot. Lisätietoja www.kela.fi.

Asumistuki

Kelan yleistä asumistukea voit hakea, jos asut opiskeluaikana vuokralla. Lisätietoja www.kela.fi.

Opintolainan valtiontakaus

Voit rahoittaa opintoja myös ottamalla pankista opintolainaa. Opintolainan suuruuteen vaikuttavat ikäsi ja missä opiskelet. Lisätietoja www.kela.fi.

Opiskelija-asunnot

Jos haluat vuokrata asunnon, sinua palvelee Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari.

Löydät Koy Kajaanin Pietarin toimiston osoitteesta Linnankatu 18 A, 87100 Kajaani, puh. 08 6155 2060 (vaihde). Lisätietoja www.kajaaninpietari.fi.

Opiskelijan hyvinvointipalvelut

Opinto-ohjaaja

Henkilökohtainen opinto-ohjaaja auttaa sinua opintojesi aikana suunnittelemaan omaa opinto-ohjelmaasi sekä neuvoo lukio-opintojen jälkeisissä valinnoissa.

Kuraattori

Kuraattori tukee sinua opiskeluun, sosiaalisiin suhteisiin ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien poistamiseksi.

Nuorisopsykologi

Nuorisopsykologi tukee sinua opiskeluun, ihmissuhteisiin ja vaikeisiin elämäntilanteisiin liittyvissä asioissa.

Ruokailu

Tarjoamme sinulle yhden maksuttoman aterian koulupäivänä. Ruokailu leimataan Kela-, henkilö- tai ajokortilla.

Opiskeluvälineet

Lukio-opinnot, tarvittavat opiskeluvälineet sekä ylioppilastutkinnon pakolliset kokeet ovat sinulle maksuttomia (mikäli laki oppivelvollisuuden laajentamisesta hyväksytään eduskunnassa loppuvuodesta 2020).

Tietotekniset taidot

Opiskelun alussa suoritat TEK1 Lukiolaisen sähköiset työkalut -opintojakson, jossa varmistetaan, että osaat käyttää opiskelussa tarvittavia tietokoneohjelmia.

9. Kajaanin lukioon hakeminen

Pääsyyvaatimukset

- Voit hakea lukioon, kun olet suorittanut perusopetuksen oppimäärän.
- Opiskelijat valitaan perusopetuksen päättötodistuksen seuraavien oppiaineiden arvosanojen aritmeettisen keskiarvon osoittamassa järjestyksessä: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäntietämys-tieto, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, terveystieto ja maantieto.
- Kajaanin lukiossa on seuraavat keskiarvorajat:
 - yleislinja 7,00
 - musiikkilinja 7,00 + pääsykoepisteet 1–10 p
- Mikäli hakijoita on enemmän kuin aloituspaikkoja, vaadittava keskiarvo voi nousta korkeammaksi kuin 7,00.

Hakuaika ja hakuohje

Yhteishaku syksyllä 2021 alkavaan koulutukseen on **23.2.–23.3.**

Nettihaun kautta tehtävä hakemus on jätettävä viimeistään **23.3.2021 klo 15.00** mennessä osoitteessa www.opintopolku.fi

Ole huolellinen määräaikaisten suhteen. **Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.** Ilmoita hakemuksessa oma sähköpostiosoitteesi (ei koulun antamaa).

- **Hakulomakkeeseen merkitään omiksi hakutoiveiksi kaikki Kajaanin lukion koulutuslinjat, joille haet:**
 - yleislinja
 - musiikkilinja
- Yhteishaun hakulomakkeen voit täyttää vain kerran, joten kaikki halutut koulutukset valitset samalle lomakkeelle.
- Yhteishaussa voit hakea enintään viiteen koulutukseen.
- Hakulomakkeella koulutukset järjestetään mieluisuusjärjestykseen siten, että ensisijainen hakutoive on lomakkeella ylimpänä.
- Hakija voi tulla valituksi vain ylimpään hakutoiveeseen, johon pisteet riittävät.
- Alemmat hakutoiveet peruuntuvat automaattisesti. Ylempiin hakutoiveisiin voit tulla vielä valituksi, jos toinen hakija peruuttaa opiskelupaikkansa.
- **Jos keskiarvosi riittää Kajaanin lukioon, sinut sijoitetaan ylimmän (1.) hakutoiveesi mukaan:** esim. jos lukiomme yleislinja on 1. sijalla, sijoitus tahtuu sille, vaikka 2. sijalla olisi musiikkilinja.
- **Hakutoivejärjestys on sitova – et voi muuttaa toiveita hakuajan jälkeen.**

Lukion ainevalintakortin ja Opiskelijan tiedot -lomakkeen täyttö ja palautus

- Kajaanin lukioon hakiessasi täytät Kajaanin lukion ainevalintakortin ja Opiskelijan tiedot -lomakkeen.
- Tarkemmat ohjeet löytyvät lukion nettisivuilta www.kajaaninlukio.fi.

Pääsykoe musiikkilinjalle

Musiikkilinjan pääsykoe on maanantaina **10.5.2021**.

- Pääsykokeella kartoitetaan musiikillisia valmiuksiasi.
- Pääsykokeeseen kutsutaan kaikki musiikkilinjalle hakeneet hakukelpoiset hakijat.
- Saat kutsun kokeeseen kirjeitse yhteishaun hakemuksessa antamaasi postiosoitteeseen. Kutsukirjeessä annetaan tarkemmat ohjeet pääsykoetta varten.

Opiskelijavalinnan tulokset

- Valintojen tulokset julkaistaan **aikaisintaan 17.6.2021**.
- Lukio lähettää hyväksytyille hakijoille tuloskirjeen postitse kotiosoitteeseen.
- OPH lähettää sähköisen tuloskirjeen nettihakemuksen sähköpostiosoitteeseen.
- Opiskelupaikan saaneiden nimet julkaistaan Kajaanin lukion nettisivuilla www.kajaaninlukio.fi, mikäli hakija on antanut nettihakemuksessaan luvan julkaisuun.
- Kaikkien opiskelupaikan lukiossa saaneiden nimet julkaistaan yhteishaun tulosten julkaisupäivänä lukion ylätasanteen ulko-ovessa Vuorikatu 2, Kajaani.

Lukiopaikan vastaanottaminen

- Lukion lähettämän tuloskirjeen mukana on ohje paikan vastaanottamisesta sekä tietoa lukio-opintojen alkamisajankohdasta sekä muuta infoa.
- OPH lähettää hyväksytyille hakijoille linkin sähköpostiin paikan vastaanottamisesta.
- Opiskelupaikka on otettava vastaan **mahdollisimman pian** valintatiedon saatuaasi ja **viimeistään 1.7.2021**.

Lisätietoja:

Kajaanin lukiosta www.kajaaninlukio.fi

Kajaanista www.kajaani.fi

Lukiolaisten liitosta www.lukio.fi

10. Kajaanin lukiossa 1. vuoden opiskelijoille tarjottavat opinnot

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Suomi äidinkielenä

Pakolliset opinnot

1 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Opiskelija kehittyy monimuotoisten tekstien tulkinnan ja tuottamisen taidoissa sekä harjaantuu analysoimaan tekstien rakenteita ja ilmaisutaitoja. Hän rohkaistuu kirjoittajana ja oppii hallitsemaan kirjoittamisprosessin vaiheet. Hänen kirjoittajaidentiteettinsä vahvistuu ja palautetautonsa kehittyvät.

2 Kieli ja vuorovaikutus (2 op)

Opiskelijan ymmärrys kielestä ja teksteistä merkitystä kantavina kokonaisuuksina syvenee. Opiskelijan vuorovaikutus- ja suullisen viestinnän taidot sekä kyky tarkastella kielen ja nonverbaalisten keinojen merkitystä eri vuorovaikutustilanteissa kehittyvät.

3 Kirjallisuuden tulkinta (2 op)

Opiskelijan kaunokirjallisuuden lajien ja ilmaisukeinojen tuntemus paranee. Opiskelijan taidot lukea, analysoida ja tulkita monimuotoista kirjallisuutta kehittyvät ja monipuolistuvat. Opiskelijan ymmärrys kirjallisuuden monitulkintaisuudesta syvenee.

Valinnaiset opinnot

11 Luova kirjoittaminen (2 op)

Luovan kirjoittamisen opintojaksolla keskitytään fiktiiviseen kirjoittamiseen. Tavoitteena on kannustaa opiskelijaa löytämään persoonallinen ilmaisutapansa.

SUOMI TOISENA KIELENÄ

Pakolliset opinnot

1 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Opiskelija kehittyy monimuotoisten tekstien tulkinnan ja tuottamisen taidoissa sekä harjaantuu analysoimaan tekstien rakenteita ja ilmaisutaitoja. Hän rohkaistuu kirjoittajana ja oppii hallitsemaan kirjoittamisprosessin vaiheet. Hänen kirjoittajaidentiteettinsä vahvistuu ja palautetautonsa kehittyvät.

2 Kieli ja vuorovaikutus (2 op)

Opiskelijan ymmärrys kielestä ja teksteistä merkitystä kantavina kokonaisuuksina syvenee. Opiskelijan vuorovaikutus- ja suullisen viestinnän taidot sekä kyky tarkastella kielen ja nonverbaalisten keinojen merkitystä eri vuorovaikutustilanteissa kehittyvät.

3 Kirjallisuuden tulkinta (2 op)

Opiskelijan kaunokirjallisuuden lajien ja ilmaisukeinojen tuntemus paranee. Opiskelijan taidot lukea, analysoida ja tulkita monimuotoista kirjallisuutta kehittyvät ja monipuolistuvat. Opiskelijan ymmärrys kirjallisuuden monitulkintaisuudesta syvenee.

Valinnaiset opinnot

12 Kielioppi (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan kielioppia ja kielienhuoltoa.

13 Luova kirjoittaminen (2 op)

Luovan kirjoittamisen opintojaksolla keskitytään fiktiiviseen kirjoittamiseen. Tavoitteena on kannustaa opiskelijaa löytämään persoonallinen ilmaisutapansa.

ENGLANTI, A1-kieli

Pakolliset opinnot

1 Kieli-identiteetti ja englantia globalina kielenä (4 op)

Opiskelija luo henkilökohtaisen kieliprofiilin, jossa hän tulee tietoiseksi omista vahvuuksistaan ja kehittämiskohteistaan sekä asettaa tavoitteet omalle opiskelulle. Englannin kieltä tarkastellaan erilaisissa kansainvälisissä yhteyksissä ja kehitetään rakentavia vuorovaikutustaitoja.

2 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta sekä merkitystä yksilölle ja yhteisölle. Opiskelija harjaantuu tekemään omia tulkinnoita aihepiiriin liittyvistä teksteistä ja tuottamaan monipuolisesti tekstejä itselle tärkeistä kulttuuriaiheista ja ilmiöistä.

Valinnaiset opinnot

8 Peruskoulun kertaus (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan lisää peruskoulussa käsitellyjä kielioppirakenteita. Lisäksi kerrataan keskeistä sanastoa ja tutustutaan erilaisiin oppimistekniikoihin. Opintojakso on tarkoitettu niille, joilla englannin arvostana päättötodistuksessa todennäköisesti on 7 tai alle.

RUOTSI, B1-kieli

Pakolliset opinnot

1 Kieliprofiili ja ruotsin kieli arjessa (4 op)

Opintojaksolla laaditaan oma kieliprofiili. Tavoitteena on, että osaat kertoa itsestäsi ja lähipiiristäsi. Opintojakson aiheina ovat vapaa-aika, perhe, koulu ja harrastukset.

2 Kulttuuri ja mediat (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan Suomeen, suomenruotsalaisiin ja pohjoismaiseen kulttuuriin.

Valinnaiset opinnot

7 Peruskoulun ruotsia kertaava opintojakso (2 op)

Kerrataan keskeinen aines peruskoulun ruotsista.

SAKSA, B2-kieli, perusopetuksessa alkanut

Valinnaiset opinnot

1 Perustason alkeet 3 (2 op)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

2 Perustaso 1 (2 op)

Opintojakson aihepiirit käsittelevät kulttuurien välistä viestintää Suomessa ja ulkomailla.

SAKSA, B3-kieli, lukiossa alkava

Valinnaiset opinnot

1 Perustason alkeet 1 (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan perusvuorovaihtukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta.

2 Perustason alkeet 2 (2 op)

Opintojakson aihepiirejä ovat oman lähipiirin ja arjen kuvailu sekä tavanomaiset asiointitilanteet.

3 Perustason alkeet 3 (2 op)

Opintojakson aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

RANSKA, B2-kieli, perusopetuksessa alkanut

Valinnaiset opinnot

1 Perustason alkeet 3 (2 op)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

2 Perustaso 1 (2 op)

Opintojakson aihepiirit käsittelevät kulttuurien välistä viestintää Suomessa ja ulkomailla.

RANSKA, B3-kieli, lukiossa alkava

Valinnaiset opinnot

1 Perustason alkeet 1 (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan perusvuorovaihtukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta.

2 Perustason alkeet (2 op)

Opintojakson aihepiirejä ovat oman lähipiirin ja arjen kuvailu sekä tavanomaiset asiointitilanteet.

3 Perustason alkeet 3 (2 op)

Opintojakson aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

VENÄJÄ, B2-kieli, perusopetuksessa alkanut

Valinnaiset opinnot

1 Perustason alkeet 3 (2 op)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

2 Perustaso 1 (2 op)

Opintojakson aihepiirit käsittelevät kulttuurien välistä viestintää Suomessa ja ulkomailla.

VENÄJÄ, B3-kieli, lukiossa alkava

Valinnaiset opinnot

1 Perustason alkeet 1 (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan perusvuorovai-
kutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehti-
minen, hyvästely ja esittäytyminen. Har-
joitellaan kertomaan perusasioita itsestä
ja kysymään vastaavia asioita keskustelu-
kumppanilta.

2 Perustason alkeet 2 (2 op)

Opintojakson aihepiirejä ovat oman lähi-
piirin ja arjen kuvailu sekä tavanomaiset
asiointitilanteet.

3 Perustason alkeet 3 (2 op)

Opintojakson aihepiirit ja tilanteet liittyvät
vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

ESPANJA, B3-kieli, lukiossa alkava

Valinnaiset opinnot

1 Perustason alkeet 1 (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan perusvuorovai-
kutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehti-
minen, hyvästely ja esittäytyminen. Har-
joitellaan kertomaan perusasioita itsestä
ja kysymään vastaavia asioita keskustelu-
kumppanilta.

2 Perustason alkeet 2 (2 op)

Opintojakson aihepiirejä ovat oman lähi-
piirin ja arjen kuvailu sekä tavanomaiset
asiointitilanteet.

3 Perustason alkeet 3 (2 op)

Opintojakson aihepiirit ja tilanteet liittyvät
vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

MATEMATIIKKA

Pakolliset opinnot

1 Luvut ja yhtälöt (2 op)

Kaikille yhteisessä opintojaksossa keskity-
tään perusopetuksessa opiskeltujen sisältö-
jen kertaamiseen ja syventämiseen.

Pitkä matematiikka

Pakolliset opinnot

2 Funktiot ja yhtälöt 1 (3 op)

Opintojaksolla tutustutaan polynomi- ja
rationaalifunktioiden sekä juurifunktioiden
ominaisuuksiin ja niiden käyttöön ilmiöiden
kuvaamisessa ja ongelmanratkaisussa.

3 Geometria (2 op)

Opintojakson aikana harjoitellaan hah-
mottamaan ja kuvaamaan tilaa ja muotoa
koskevaa tietoa sekä kaksi- että kolmiulot-
teisissa tilanteissa. Harjoitellaan myös muo-
toilemaan, perustelemaan ja käyttämään
geometrista tietoa sisältäviä lauseita.

4 Analyttinen geometria ja vektorit (3 op)

Opintojaksolla perehdytään geometriaan ta-
sokoordinaatistossa. Analyttisen geometri-
an menetelmät luovat yhteyden geometris-
ten ja algebrallisten käsitteiden välille, kun
geometrinen muoto (pistejoukko) ilmai-
taan yhtälönä. Vektorilaskenta monipuolis-
ta geometrian menetelmiä ja tuo erilaista
näkökulmaa geometristen ongelmien ratkai-
semiseen.

Lyhyt matematiikka

Pakolliset opinnot

2 Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan ongelmanratkai-
sua 1. ja 2. asteen yhtälöiden sekä lukujo-
nojen avulla.

3 Geometria (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan taso- ja avaruus-
geometriaa ja niihin tarvittavia matemaatti-
sia työkaluja kuten trigonometriaa.

BIOLOGIA

Pakolliset opinnot

1 Elämä ja evoluutio (2 op)

Opintojaksolla perehdytään elämän edel-
lytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin
piirteisiin. Opintojaksolla tutustutaan myös
biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa
sekä biologiaan osana luonnontieteellistä
ajattelua. Keskeinen näkökulma opintojak-
solla on evoluutio ja sen merkityksen ym-
märtäminen.

2 Ekologia (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Opintojakso perehdyttää myös muihin ekologiisiin ympäristöongelmiin.

MAANTIEDE

Pakolliset opinnot

1 Maailma muutoksessa (2 op)

Opintojaksolla perehdytään muuttuvan maailman ja sen alueellisten ilmiöiden tarkasteluun. Opintojaksolla seurataan ajan-kohtaisia uutisia eri puolilta maailmaa. Ympäristön ja ihmiskunnan muutoksiin perehdytään myös ennakkoinnin, hillinnän, vaurautumisen ja sopeutumisen näkökulmista.

Valinnaiset opinnot

2 Luonnonmaantiede (2 op)

Luonnonmaantieteen opintojaksolla tarkastellaan planeetta Maata. Tavoitteena on syventää ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta.

FYSIIKKA

Pakolliset opinnot

1 Fysiikka yhteiskunnassa (2 op)

Tutustutaan fysiikkaan kokeellisena luonnontieteenä ja sen merkitykseen yhteiskunnassa ja opiskelijan jatko-opinnoissa. Aiheita ovat mm. kokeellinen tutkimus, tieteellinen maailmankuva, mekaniikka ja energia.

Valinnaiset opinnot

2 Energia ja lämpö (2 op)

Opiskellaan lämpöopin perusteita. Opiskelija tutustuu lämpöön liittyviin ilmiöihin, aineen termodynaamiseen tilaan, lämpöopin pääsääntöihin sekä saa valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan kriittiseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

3 Voima ja liike (2 op)

Opiskellaan tasaisen ja muuttuvan liikkeen mekaniikan perusteita. Aiheita ovat mm. voimat, Newtonin lait, mekaaninen energia, energiaperiaate ja liikemäärä.

Huom. Fysiikassa on yksi pakollinen ja kuusi valtakunnallista valinnaista opintojaksoa sekä yksi ylioppilaskokeeseen kertaava opintojakso. Jos aiot osallistua fysiikan ylioppilaskokeeseen, ensimmäisenä opiskeluvuotena on syytä valita kolme ensimmäistä opintojaksoa.

KEMIA

Pakolliset opinnot

1 Kemiaa kaikkialla (2 op)

Tutustutaan kemian merkitykseen nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Kerrataan atomin rakenne ja jaksollinen järjestelmä pääpiirteissään. Pyritään selittämään alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuuksia aineen rakenteen, kemiallisten sidosten ja poolisuuden avulla. Tutustutaan ainemäärään ja konsentraatioon. Kemiallisia ilmiöitä tutkitaan myös kokeellisesti.

Valinnaiset opinnot

2 Orgaaninen kemia (2 op)

Tutustutaan orgaanisiin yhdisteisiin, kuten hiilivetyihin, happi- ja typpiyhdisteisiin, sekä orgaanisten yhdisteiden isomeriaan. Määritetään laskennallisesti suhdekaavoja ja molekyylikaavoja, ja tutkitaan spektrin antamaa informaatiota aineen rakenteesta.

FILOSOFIA

Pakolliset opinnot

1 Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)

Johdatus filosofiseen ajatteluun tutustuttaa opiskelijan filosofian maailmaa sekä johdattelee tieteellisen ajattelun perusteisiin.

PSYKOLOGIA

Pakolliset opinnot

1 Toimiva ja oppiva ihminen (2 op)

Opintojakso antaa valmiudet tutustua psykologian keskeisiin aihepiireihin kuten tunteisiin, motivaatioon ja yksilön tiedollisiin toimintoihin. Opintojakson sisältönä on mm. oppimisen prosesseihin liittyvä psykologinen tieto, jonka perusteella opiskelija voi kehittää omia opiskelutaitojaan. Opiskelija oppii ymmärtämään psykologisen tiedon perustuvan tutkimukseen ja hän saa tietoa psykologian tutkimusmenetelmistä.

Valinnaiset opinnot

2 Kehittyvä ihminen (2 op)

Opintojaksolla tutkitaan ihmisen kehityksen eri osa-alueita sekä kehitykseen vaikuttavia tekijöitä ja niiden vuorovaikutusta erityisesti lapsuus- ja nuoruusiässä. Opintojaksolla perehdytään myös ihmisen kehityksen tutkimusmenetelmiin. Opiskelija saa valmiuksia arvioida kehityspsykologista tietoa ja soveltaa sitä itsensä ja muiden ihmisten ymmärtämiseen.

7 Sosiaalipsykologia (2 op)

Opintojakson tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat sosiaalisten vuorovaikutustaitojen peruskäsitteisiin. Opiskelija saa valmiuksia omien ihmissuhteiden ja itsetunteuksen kehittämiseen.

HISTORIA

Pakolliset opinnot

1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan ihmisen, ympäristön ja yhteiskunnan väliseen vuorovaikutukseen eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä.

Valinnaiset opinnot

4 Eurooppalainen ihminen (2 op)

Opintojakso tarkastelee eurooppalaisen kulttuurin kehittymistä antiikista nykypäivään.

10 Historia kirjallisuudessa (2 op)

Opiskelija lukee historiallisen romaanin, ja tekee opettajalta saamansa tehtävät romaanin pohjalta. Sopivia teoksia ovat esimerkiksi Sinuhe Egyptiläinen, Täällä Pohjantähden alla, Tuntematon sotilas tai muu opettajan kanssa sovittu historian opintoja tukeva romaani. Suoritetaan itsenäisesti.

YHTEISKUNTAOPPI

Pakolliset opinnot

1 Suomalainen yhteiskunta (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan suomalaista yhteiskuntaa ja demokratiaa sekä valtaa ja vaikuttamista. Millaisia vaikuttamismahdollisuuksia tavallisella kansalaisella on Suomen ja oman asuinpaikkakunnan asioihin?

Valinnaiset opinnot

4 Lakitieto (2 op)

Lakitiedon tavoitteena on antaa lainopillisia perustietoja aikuistuvalla nuorelle. Opintojaksolla käsitellään esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: Miten perintö määräytyy? Avoliitto vai avioliitto? Kännykkä rikkoutui, kuka korvaa? Mitkä ovat kesätyöntekijän oikeudet ja velvollisuudet? Lisäksi tutustutaan rikosoikeuteen ja mahdollisesti vierailaan käräjäoikeudessa.

USKONTO (evangelisluterilainen)

Pakolliset opinnot

1 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä (2 op)

Opintojaksolla tutkitaan juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin kulttuuritaustaa: uskontojen syntyä ja yhteisiä piirteitä. Opinnoissa esille tulevat uskontojen pyhät kirjat ja niiden tulkinta, uskontojen etiikka ja elämäntapa sekä uskontojen vaikutus yhteiskuntaan ja länsimaiseen kulttuuriin. Lisäksi tarkastellaan nykyajan uskonnollisuutta sekä ei-uskonnollisten katsomusten periaatteita.

Valinnaiset opinnot

3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneisiin uskontoihin ja niiden vaikutuksiin kulttuuriin, yhteiskuntaan sekä yksilön ja yhteisön elämään. Opinnot antavat valmiuksia toimia työelämässä ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

5 Uskonto taiteessa ja populaarikulttuurissa (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy siihen, miten uskonnollisen taiteen kautta ilmaistaan uskontojen keskeisiä oppeja. Opinnoissa tutustutaan myös uskonnolliseen symboliikkaan sekä siihen, miten taiteessa ja populaarikulttuurissa käsitellään uskonnollisia teemoja.

USKONTO (ortodoksinen)

Pakolliset opinnot

1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)

Opintojaksolla perehdytään juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin kulttuuritaustaan. Opintojaksolla tarkastellaan uskontojen syntyä ja yhteisiä piirteitä sekä nykyajan uskontotilannetta.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Pakolliset opinnot

2 Minä ja yhteiskunta (2 op)

Opintojakson keskeisiä aiheita ovat kriittinen ajattelu, ympäröivän todellisuuden jäsentäminen ja sen erilaiset vääristymät, median, koulun, politiikan, tieteeseen, taiteeseen, viihdeteollisuuden sekä kulttuuristen, mukaan lukien uskonnollisten yhteisöjen, vaikutus maailmankuviin ja -katsomuksiin sekä omaan elämäntarkastukseen. Tavoitteena on, että opiskeli- ja hahmottaa yhteisöllisyyden merkityksen ihmisyydelle ja omalle identiteetille ja ymmärtää, että sosiaalisia ilmiöitä ja yhteiskunnallisia rakenteita voidaan tarkastella tieteellisesti ja niillä on suuri merkitys yksilön elämäntarkastukselle ja elämänvalinnoille. Tavoitteena on myös, että opiskelija osaa arvioida kriittisesti niin omia kuin muiden yhteiskunnallisia väitteitä ja katsomuksia.

TERVEYSTIETO

Pakolliset opinnot

1 Terveysvoimavarana (2 op)

Opintojaksossa luodaan kokonaiskuvaa ihmisen voimavaroista, terveyden edistämisestä sekä terveyttä määrittävistä tekijöistä. Lisäksi syvennetään ja laajennetaan perusopetuksen aikana hankittua ymmärrystä elintapojen merkityksestä terveydelle ja arvioidaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, perheessä ja lähiyhteisöissä. Opintojakson keskeisinä sisältöinä ovat terveyttä edistävät elintavat, seksuaaliterveys, mielenterveys ja opiskeluhuvinvoitto.

LIIKUNTA

Pakolliset opinnot

1 Oppiva liikkuja (2 op)

Opiskelija ymmärtää liikuntataitojen sekä fyysisen aktiivisuuden merkityksen oman toimintakyvyn, terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija saa monipuolisia kokemuksia yhdessä liikkumisesta, osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys vahvistuu uuden oppimisen sekä liikunnan tuoman ilon ja virkistykseen myötä. Keskeisinä sisältöinä liikuntataitojen soveltaminen erilaisissa opetusryhmän yhteisissä liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia (kesä-, talvi-, luonto- ja vesiliikunta) sekä sisä- ja ulkoliikuntaa monipuolisesti toteuttaen.

Valinnaiset opinnot

3 Uudet mahdollisuudet (2 op)

Opintojakson tavoitteena on erityisesti edistää opiskelijan fyysistä toimintakykyä sekä monipuolistaa opiskelijan liikunnallista osaamista ja koettua pätevyyttä uuden oppimisen myötä. Keskeisenä sisältönä uusiin liikuntamuotoihin ja -lajeihin tutustuminen. Tarkempi sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

4 Yhdessä liikkuen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on erityisesti edistää opiskelijan sosiaalista toimintakykyä ja yhteenkuuluvuutta liikunnan avulla. Työtavoissa painottuvat opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Keskeisenä sisältönä yhdessä toteutettava projektiluonteinen liikunta, esimerkiksi luontoliikunta tai liikkuva opiskelutoiminnan kehittäminen.

5 Virkistystä liikunnasta (2 op)

Opintojakson tavoitteena on edistää opiskelijan psyykkistä toimintakykyä, myönteistä minäkuvaa, voimavaroja ja jaksamista liikunnan avulla. Opetuksessa korostuvat toiminta- ja opiskelukyvyyn tukeminen sekä liikunnan ilo ja virkistys. Keskeisinä sisältöinä virkistystä lisäävät liikuntamuodot. Tarkempi sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

7 Stressinhallinta ja rentoutuminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on tukea opiskelijoiden fyysisen ja psyykkisen kunnon kehittymistä sekä opinnoissa jaksamista. Pääsisältönä on teoriaa, stressinhallintaa ja jaksamiseen liittyviä käytännön rentoutumisharjoituksia sekä virkistävää liikuntaa. Opintojakson tarkempi sisältö muokataan yhteissuunnittelun ja opiskelijoiden toiveiden pohjalta.

8 Kunnan sykettä elämään (2 op)

Opintojakson tavoitteena on säännöllisen liikkumisen tehostaminen, oman kunnan monipuolinen kohottaminen ja seuraaminen sekä jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen oivaltaminen. Opiskelijat laativat opintojakson tarkemman sisällön yhdessä opettajan kanssa. Keskeisenä sisältönä ovat kuntoa kohottavat monipuoliset liikunta- muodot.

9 Liikuntaa vapaa-ajalla 1 (2 op)

Opintojaksolla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa omien yksilöllisten tavoitteidensa mukaisen liikuntasuunnitelman. Suunnitelma toteutetaan vapaa-ajalla. Tavoitteena on tukea ja kannustaa opiskelijaa aktiiviseen ja suunnitelmalliseen liikunnan harrastamiseen.

10 Liikuntaa vapaa-ajalla 2 (2 op)

Opintojaksolla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa omien yksilöllisten tavoitteidensa mukaisen liikunta-suunnitelman. Suunnitelma toteutetaan vapaa-ajalla. Tavoitteena on tukea ja kannustaa opiskelijaa aktiiviseen ja suunnitelmalliseen liikunnan harrastamiseen.

MUSIIKKI, yleinen

Pakolliset opinnot

1 Intro – kaikki soimaan (2 op)

Opiskelija kehittää äänenkäyttöään sekä laulu- ja musisointitaitojaan. Tutkitaan musiikkia ilmaisun välineenä sekä keskitytään omaan luovaan tuottamiseen ja taiteelliseen ilmaisuun. Sovelletaan teknologian käyttömahdollisuuksia musiikissa.

Valinnaiset opinnot

6 Kuoro 1 (2 op)

Kajaanin lukion kuoro. Kuoro toteutetaan hajautettuna syyslukukauden ajan.

7 Kuoro 2 (2 op)

Kajaanin lukion kuoro. Kuoro toteutetaan hajautettuna kevätlukukauden ajan.

12 Orkesteri 1 (2 op)

Kajaanin lukion orkesteri. Orkesteri toteutetaan hajautettuna syyslukukauden ajan.

13 Orkesteri 2 (2 op)

Kajaanin lukion orkesteri. Orkesteri toteutetaan hajautettuna kevätlukukauden ajan.

MUSIIKKILINJA

Musiikkilinnan vähimmäisopintomäärä on 24 opintopistettä.

Lisäksi taidelinjalainen opiskelee 1–2 valtakunnallista pakollista musiikin opintojaksoa ja 1–2 valtakunnallista pakollista kuvataiteen opintojaksoa (yhteensä 3 valtakunnallista pakollista opintojaksoa).

Pakolliset opinnot

5 pakollista musiikkilinnan opintojaksoa sekä vähintään neljä opintopistettä kuoro-opintoja ja neljä opintopistettä orkesteriopintoja.

1 Bändisoiton perusteet (2 op)

Opintojakson aikana opiskellaan yhtyesoiton perusteita. Tavoitteena on bändisoittimien (kitara, sähköbasso, rummut ja kosketinsoittimet) perustekniikka ja helpohkon ohjelmiston valmistaminen.

2 Äänenmuodostuksen perusteet (2 op)

Opintojakson aikana tutustutaan äänen käyttöön ja opitaan tuottamaan ääntä oikein. Hengitystekniikan, oikean äänentuottamisen ja oman äänen hallitsemisen perusteet ja äänihygienia.

3 Länsimaisen musiikin historia (2 op)

Musiikkihistoriallinen katsaus keskiajalta 1800-luvun lopulle. Tutustutaan ajan tärkeimpiin soitin- ja vokaalimusiikkiin ja säveltäjiin kuuntelun ja musisoinnin kautta.

4 Populaarimusiikki (2 op)

Tutustutaan jazz-, rock- ja popmusiikin tärkeimpiin suuntauksiin.

5 Euroopan musiikkikulttuurit (2 op)

Perehdytään Suomen, Pohjoismaiden ja Euroopan eri musiikkikulttuureihin kuunnellen ja soittaen.

Valinnaiset opinnot

11 Live-äänentoisto (2 op)

Perehdytään live-äänentoistoon: äänentoistojärjestelmä, vahvistimet, kaiuttimet, mikserit, mikityn, saliaani ja monitorointi. Opiskelijat rakentavat konserttien äänentoiston ja toimivat miksaajina.

19 Kuoro 1 (2 op)

Kajaanin lukion kuoro. Kuoro toteutetaan hajautettuna syyslukukauden ajan.

20 Kuoro 2 (2 op)

Kajaanin lukion kuoro. Kuoro toteutetaan hajautettuna kevätlukukauden ajan.

25 Orkesteri 1 (2 op)

Kajaanin lukion orkesteri. Orkesteri toteutetaan hajautettuna syyslukukauden ajan.

26 Orkesteri 2 (2 op)

Kajaanin lukion orkesteri. Orkesteri toteutetaan hajautettuna kevätlukukauden ajan.

31 Pop/Jazz-teoria 1/3 (2 op)

Teoria ja säveltapailu keskittyy kaikilla tasoillaan musiikin eri ilmiöiden hahmottamiseen ja sitä kautta ymmärtämiseen, nuotinkirjoituksen ja -luvun oppimiseen sekä kuuntelun harjaanuttamiseen.

KUVATAIDE

Pakolliset opinnot

1 Kuvat ja kulttuurit (2 op)

Opintojaksolla pohditaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä ja omassa elämässä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa.

Opintojaksolla tehdään teoksia esim. piirtäen, maalaten, muotoillen ja digitaalisesti. Lähtökohtana kuvataide, media ja ajan-kohtaiset ilmiöt ja tapahtumat maailmassa. Opiskelija perehtyy myös kuvanlukutaitoon ja medialukutaitoon.

Valinnaiset opinnot

3 Osallisena mediassa (2 op)

Opintojakso keskittyy median eri osa-alueisiin: median sisällöt, tuotteet, palvelut, ilmiöt ja ympäristöt kuvallisen tuottamisen lähtökohtana. Konkreettisia sisältöjä ovat kuvajournalismi, mainonta, populaarikult-

tuuri, sarjakuva, graafinen suunnittelu ja pelien visuaalinen maailma sekä www-sivujen kuvailmaisuus. Tehtäviä tehdään käsin ja digitaalisesti. Opiskelija voi tehdä esim. valokuvia digitaalisesti, videoita, animaatioita, julisteita/flyereita, sarjakuvia tai tuotos voi olla blogi tai vlogi. Digitaalisissa tehtävissä käytetään Adobe Photoshop-, Adobe Lightroom-, Adobe Premiere Pro - ja Adobe After Effects -ohjelmia.

5 Keramiikka (2 op)

Opintojaksolla perehdytään savilaatuihin ja saven käsittely- ja koristeluteknikoihin oman työskentelyn kautta. Savesta tehdään veistoksia ja astioita. Opiskelija voi harjoitella myös dreijausta.

12 Sarjakuva (2 op)

Opintojaksolla käsitellään sarjakuvagenrejä ja sarjakuvan historiaa keskittyen suomalaisen sarjakuvaan. Opiskelija perehtyy sarjakuvailmaisuuden keinoihin, sisällön synnyttämiseen ja erilaisiin välineisiin tusseista piirtonäyttöön. Opintojaksolla tehdään useita erityyppisiä sarjakuvia poliittisesta sarjakuvasta huumorisarjakuvaan.

15 3D-mallinnus (2 op)

Tutustumme 3D-mallinnuksen perustoimintoihin erilaisten harjoitusten kautta. Opintojaksolla käytämme Blender-ohjelmaa, joka on ilmainen, avoimen lähdekoodin 3D-mallinnus- ja animaatio-ohjelma. Blenderillä luotujen mallien kaltaisia objekteja käytetään mm. peleissä, 3D-tulostuksissa, ja virtual reality ja augmented reality -maailmoissa. Opintojaksolle osallistuminen ei vaadi aikaisempaa kokemusta 3D:sta.

OPINTO-OHJAUS

Pakolliset opinnot

1 Minä opiskelijana (2 op)

Opintojakson tavoitteena on tutustuttaa opiskelija lukio-opintojen käytänteisiin ja opintojen rakenteeseen sekä ylioppilastutkintoon ja jatko-opintoihin. Opiskelija harjaantuu lukiossa vaadittaviin opiskelutaitoihin sekä syventää itsetuntemustaan kartoittamalla omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan opiskelijana.

Opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, johon kuuluu opintosuunnitelma, ylioppilastutkintosuunnitelma sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Opinto-ohjausta toteutetaan sekä luokkattä pienryhmäohjauksessa. Opiskelija käy myös säännöllisesti opinto-ohjaajan luona henkilökohtaisessa ohjauksessa. Ryhmän-ohjaus on osa opinto-ohjausta. Opinto-ohjaus on jaettu 1.–2. lukiovuosille tarpeen mukaan useammalle periodille.

KOULUKOHTAISET OPPIAINEET

DRAAMA

2 Teatteri-ilmaisu (2 op)

Opintojaksolla valmistetaan esitys teatteri-ilmaisuuden keinoin.

TEKNOLOGIA

1 Lukiolaisen sähköiset työkalut (1 op)

Kaikille yhteisellä opintojaksolla opit käyttämään koulun sähköisiä palveluita ja sovelluksia apuna opiskelussa. Opintojaksolla asennetaan ohjatusti opiskelijoiden omille koneille lukiossa käytettävät ohjelmistot. Lisäksi tutustutaan Abitti-koejärjestelmään ja sen käyttämiseen omilla koneilla.

3 Robotiikka (2 op)

Jos teknisten laitteiden sielunelämä kiinnostaa tai opiskelu teknisillä aloilla, niin tässä on opintojakso sinulle. Opintojakson alussa tutkitaan, mikä on seuraava maailmaa mullistava laite. Opiskelussa pääpaino on sovelluksien rakentaminen Arduino -kehitysympäristössä. Sovelluksia ovat. mm. sähköovi, soitin ja peruutustutka. Laitteita ohjelmoitaessa opit konkreettisesti, mitä ohjelmointi on.

Opintojaksolla ei vaadita pohjatietoja.

4 Kymmensormijärjestelmä (1 op)

Haluatko oppia kirjoittamaan sujuvasti tietokoneella. Kirjoittaminen kymmensormijärjestelmää käyttäen on taito, josta on hyötyä tulevaisuudessa. Opintojakso suoritetaan alkuohjauksen jälkeen itsenäisesti verkko-oppimisympäristössä. Opintojakson voi valita kesken lukuvuoden.

YRITTÄJYYS JA TYÖELÄMÄ

1 Tutustu yrittäjyyteen (2 op)

Tutustu yrittäjyyteen -opintojaksolla tutustutaan käytännönlähteesesti ja opiskelijakeskeisesti yrittäjyyteen potentiaalisena tulevaisuuden uravaihtoehtona. Jakson aikana tutustutaan yrittäjyyden perusteisiin, pohditaan yritysideoita ja tutustutaan alueen yrityksiin ja yrittäjiin. Opintojakson voi suorittaa myös itsenäisesti opettajan antamien ohjeiden mukaisesti.

Taulukko kurssivalintojen suunnittelua varten

Oppiaineet	1.opintovuonna opiskeltavien pakollisten opintojen numerot hakuoppaan mukaisesti	Muut valittavissa olevat oppiaineet Ympyröi valintasi!
Äidinkieli ja kirjallisuus (rastita valinta) __ Suomi äidinkielenä __ Suomi toisena kielenä (vieraskielisille)	1 2 3 1 2 3	11 12 13
Vieras kieli: Englanti, A1 arvosana: ____	1 2	8
Toinen kotimainen kieli: Ruotsi, B1 arvosana: ____	1 2	7
Lyhyet kielet: (rastita valinta) __ Saksa, SAB2 __ Ranska, RAB2 __ Venäjä, VEB2		1 2 1 2 1 2
__ Saksa, SAB3 __ Ranska, RAB3 __ Venäjä, VEB3 __ Espanja, ESPB3		1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
Matematiikka (rastita valinta) arvosana: ____ __ Pitkä (MAA) __ Lyhyt (MAB)	1 2 3 4 1 2 3	
Ympäristö ja luonnontieteet Biologia Maantiede	1 2 1	2
Fysiikka Kemia	1 1	2 3 2
Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet Filosofia Psykologia	1 1	2 7
Historia Yhteiskuntaoppi	1 1	4 10 4
Uskonto/elämäkatsomustieto (rastita valinta) __ Uskonto, ev.lut. __ Uskonto, ort. __ Elämäkatsomustieto	1 1 2	3 5
Terveystieto	1	
Taito- ja taideaineet Liikunta	1	3 4 5 7 8 9 10
Musiikki Kuvataide	1 1	6 7 12 13 3 5 12 15
__Musiikkilinja (rastita valinta)	1 2 3 4 5	11 19 20 25 26 31
Opinto-ohjaus	1	
Draama		2
Teknologia		1 3 4
Yrittäjyys ja työelämä		1

www.kajaaninlukio.fi

Vuorikatu 2, 87100 Kajaani

Lukion kanslia puh. 044 797 0822
toimisto@kajaaninlukio.fi

Opinto-ohjaaja

puh. 044 710 0320
satu.kemppainen@kajaaninlukio.fi

Opinto-ohjaaja

puh. 044 710 1205
anne.parkkari-karppinen@kajaaninlukio.fi

